

TÜRKİYE'DE YEREL YÖNETİM SİSTEMİ

Nebahat BAŞIBÜYÜK
Türkiye Belediyeler Birliği
Proje ve Finansman Birimi
Uzman

Türkiye'deki Yönetim ve Kapsamı

**Genel
Yönetim**

```
graph TD; A[Genel Yönetim] --> B[Merkezi Yönetim]; A --> C[Sosyal Güvenlik Kurumları]; A --> D[Mahalli İdareler];
```

**Merkezi
Yönetim**

**Sosyal
Güvenlik
Kurumları**

**Mahalli
İdareler**

Mahalli Yönetimlerin Yasal Dayanağı

- ❖ **Anayasa'nın 127.maddesi**
- ❖ **Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı**

İdari ve Mali Özerklik

❖ İdari özerklik

- ✓ merkezi yönetimin müdahalesi ve izni olmaksızın ondan bağımsız olarak kesin kararlar alabilmesi

❖ Mali özerlik

- ✓ yeterli mal varlığı ve gelirlere sahip olma,
- ✓ müstakil bütçe hazırlayabilme
- ✓ karar organlarının kararıyla harcama yapabilme

Mahalli İdareler

**Mahalli
İdareler**

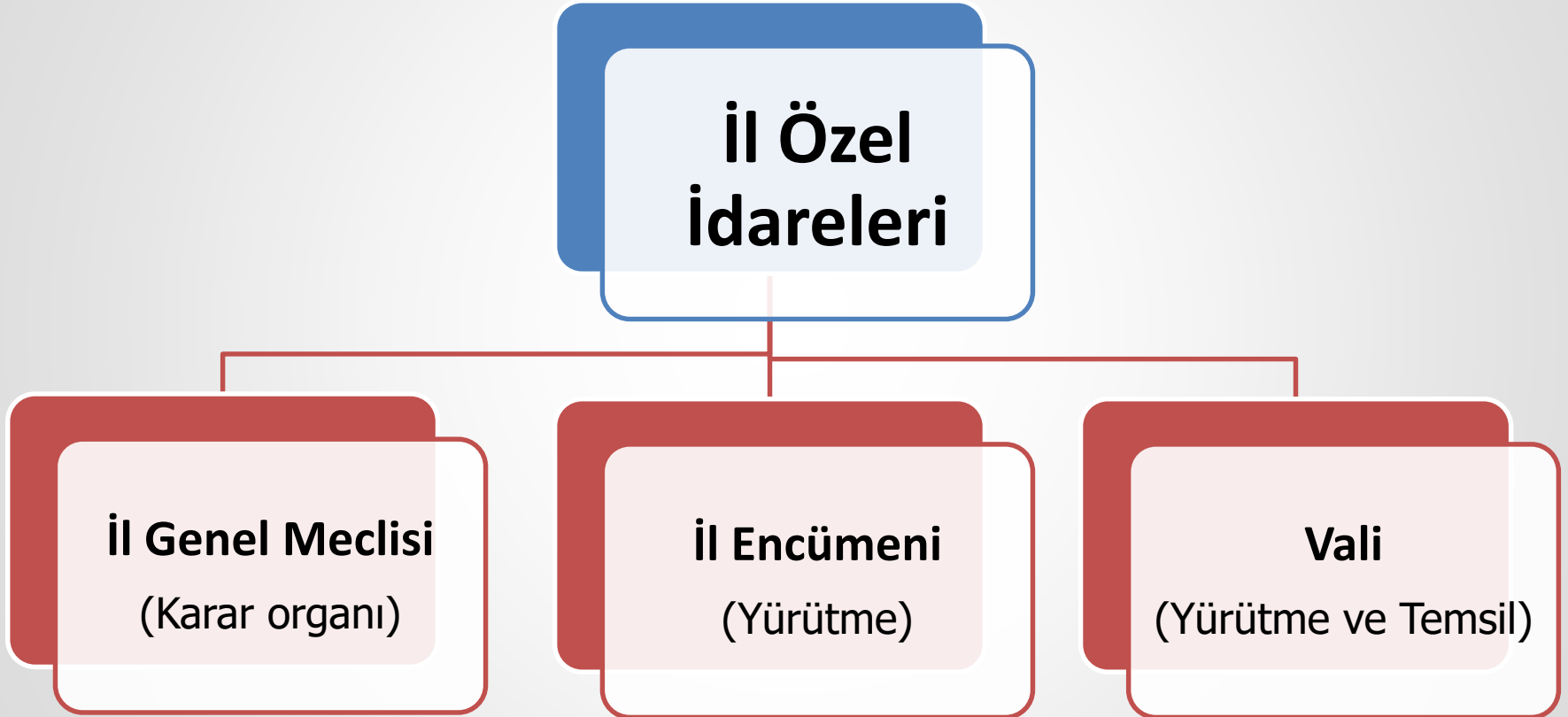
```
graph TD; A[Mahalli İdareler] --- B[ ]; B --- C[İl Özel İdareleri]; B --- D[Belediyeler]; B --- E[Köyler];
```

**İl Özel
İdareleri**

Belediyeler

Köyler

İl Özel İdareleri

İl Özel İdarelerinin Görevleri

İl genelinde,

- ❖ İlk ve orta okullar ile kültür merkezlerinin yapımı, bakımı ve onarımı,
- ❖ Önleyici sağlık hizmetlerinin, sosyal hizmetlerin, sanayi ve ticaretin, amatör sporun fiziki alt yapısının geliştirilmesi,
- ❖ Tarımın geliştirilmesi,
- ❖ Ödeneği transfer edilen merkezi idare yatırımlarının gerçekleştirilmesi,

İl Özel İdarelerinin Görevleri

Köylerde,

- ❖ İmar planlarının yapımı,
- ❖ Yapılaşmanın denetimi ve ruhsatlandırma,
- ❖ İşyerlerinin ruhsatlandırılması,
- ❖ Köy yollarının yapımı, bakımı ve onarımı,
- ❖ Atıkların toplanması, depolanması ve rehabilitasyonu,
- ❖ Çevrenin ve toprağın korunması ve geliştirilmesi,
- ❖ Yoksullukla mücadele,

Köyler

Köyler

İhtiyar Heyeti
(Karar organı)

Köy Derneği
(Seçmenler)

Muhtar
(Yürütme ve Temsil)

Belediyeler

Belediye Organları

Meclis

(Karar ve Denetim
Organı)

Encümen

(Karar ve Yürütme
Organı)

Başkan

(Yürütme ve Temsil)

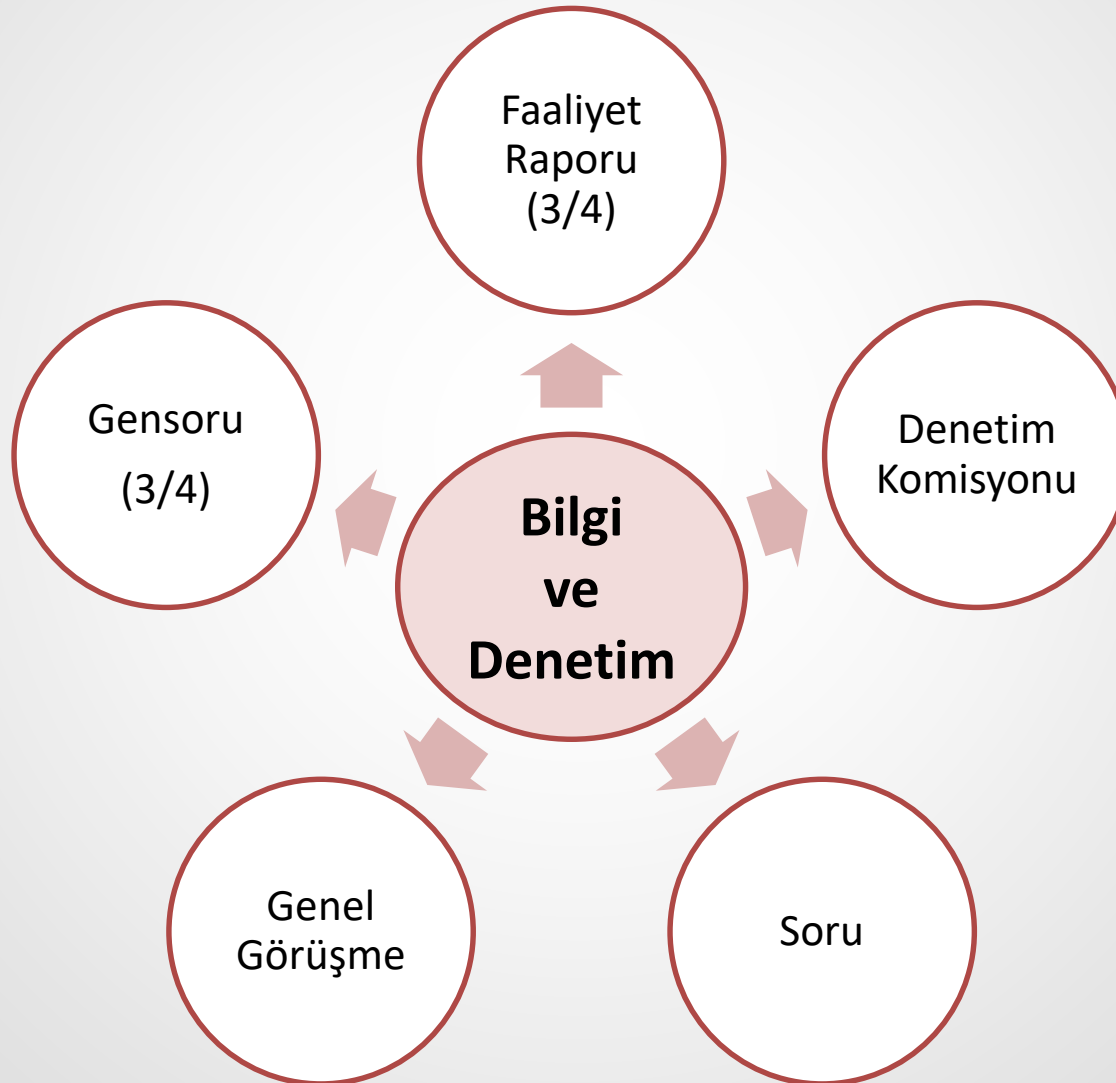
Belediye Meclisi

- ❖ 5 yıllık bir süre için seçilir.
- ❖ Meclis üye sayısı belediye nüfusuna göre oluşur.
- ❖ Meclisin başkanı belediye başkanıdır.
- ❖ Meclis toplantıları aylık yapılır.
- ❖ Meclis bünyesinde “**ihtisas**” ve “**denetim**” komisyonu oluşturulur.

Meclisin Görevleri

- ❖ Stratejik plân, bütçe ve kesin hesabı, çalışma ve yatırım programını, yıllık faaliyet raporunu onaylamak
- ❖ İmar planlarını görüşmek ve onaylamak
- ❖ Borçlanmaya karar vermek
- ❖ Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, karar vermek
- ❖ Ücret tarifesini belirlemek
- ❖ Şartlı bağışları kabul etmek
- ❖ Bütçe içi işletme ile şirket kurulmasına karar vermek
- ❖ Belediyenin kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek (teşkilat yapısı)
- ❖ Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek
- ❖ Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek
- ❖ Kardeş kent ilişkileri kurulmasına karar vermek

Meclisin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları

Encümen

- ❖ Karar ve yürütme organıdır.
- ❖ Encümenin başkanı belediye başkanıdır.
- ❖ Encümen üye sayısı;
 - ✓ Büyükşehir belediyelerinde 9 üye,
 - ✓ il ve nüfusu 100 binden fazla olan belediyelerde 7 üye,
 - ✓ diğer belediyelerde 5 üyeden oluşur.
- ❖ Encümen haftada en az bir defa toplanır.

Encümenin Görevleri

- ❖ Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek
- ❖ Kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak
- ❖ Kanunlarda öngörülen cezaları verme ve miktarını belirlemek
- ❖ Süresi üç yılı geçmemek üzere taşınmazların kiralanmasına karar vermek
- ❖ Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek

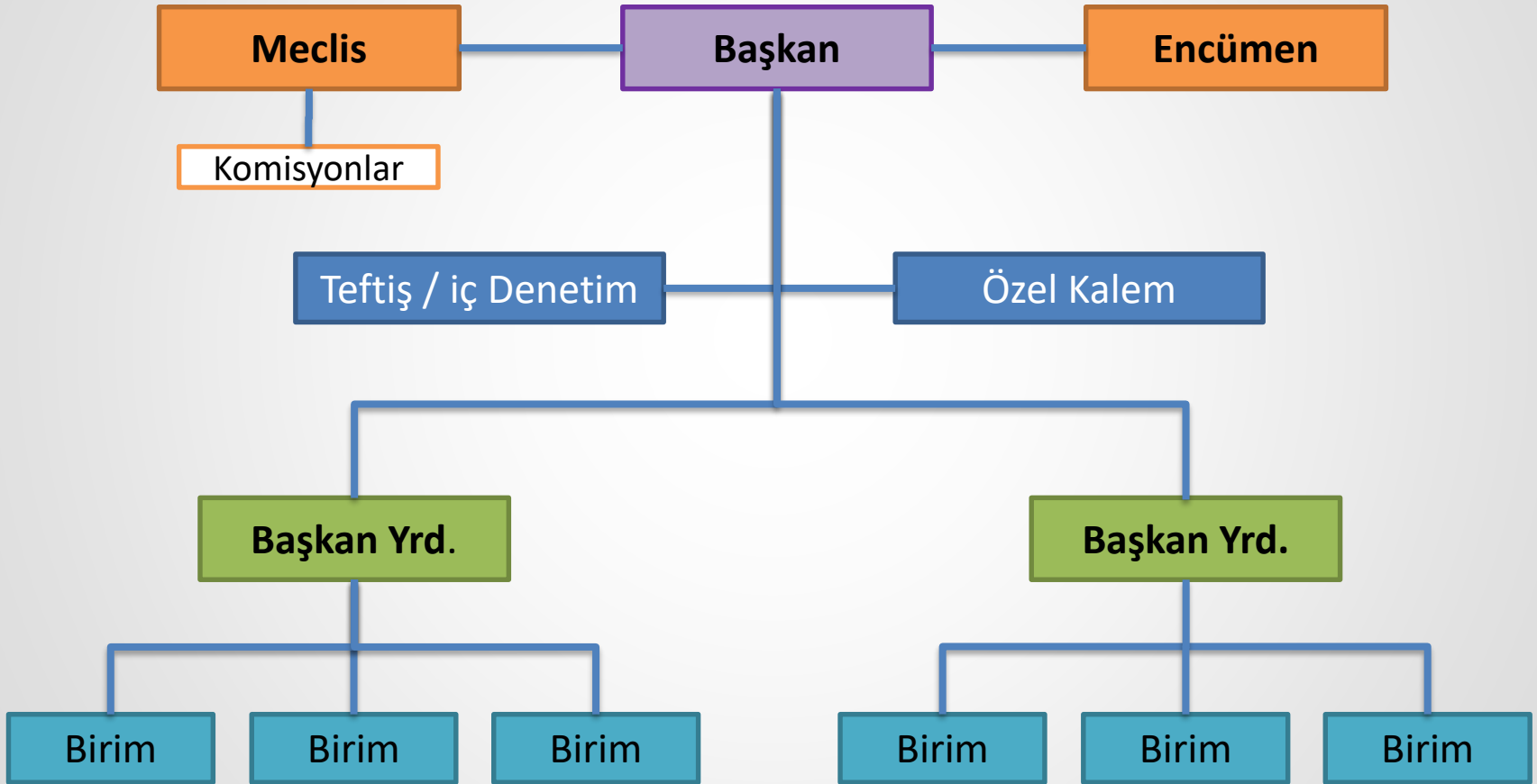
Belediye Başkanı ve Görevleri

- ❖ Başkan beş yılda bir seçilir. İdarenin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir.
- ❖ Belediye meclisi ve encümenine başkanlık etmek, meclis ve encümen kararlarını uygulamak
- ❖ Belediyeyi stratejik plana, çalışma programına ve meclis kararlarına uygun bir şekilde yönetmek
- ❖ Belediyenin gelir ve alacaklarını takip etmek
- ❖ Belediye personeli ile yöneticilerini atamak
- ❖ Belediyeye bağlı kuruluşları ve işletmeleri yönetmek
- ❖ Belediyenin hak ve menfaatini korumak
- ❖ Belediye taşınmazlarını yönetmek
- ❖ Belediye bütçesini uygulamak ve sınırlı çerçevede bütçe aktarımı yapmak
- ❖ Belediye adına sözleşme imzalamak

Türkiye’de Belediye Türleri ve Sayıları

Belediyeler	Seçim Öncesi (30 Mart 2014)	Mevcut Durum
Büyükşehir Belediyesi	16	30
BŞB İlçe Belediyesi	143	519
İl Belediyesi	65	51
İlçe Belediyesi	749	400
Belde Belediyesi	1.977	398
Toplam	2.950	1.398

Belediye Teşkilatı

Belediyelerin Asli Görevleri

İmar

Toplu Ulaşım

İtfaiye Acil Yardım

Su ve
Kanalizasyon

Çöp

Zabıta

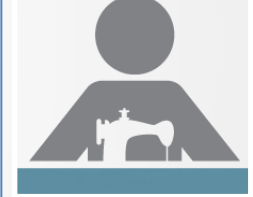
Çevre

Şehir içi Trafik

Mezarlık

Meslek Kursu

Kültür Sanat

Gençlik ve Spor

Öğrenci Yurdu

Park

Nikah

Belediyelerin İhtiyari Görevleri

Okul Yapımı

Mabet

Sağlık

Restorasyon

Spor Yardım

Sporculara Ödül

Gıda Bankacılığı

Amatör Spor
Karşilaşması

Büyükşehir Belediyesi Yönetimi

Büyükşehir belediyesinin Görevi:

- Üst ölçekli planları yapmak,
- Çevre ve katı atık bertarafı,
- Meydan, bulvar, cadde ve ana yolların bakımı,
- Büyük park ve sosyal donatı alanları,
- Su ve kanalizasyon,
- Ulaşım ve toplu taşıma,
- İtfaiye,
- Konut ve kentsel dönüşüm,
- Sosyal yardım,
- Terminaller
- ...

İlçe Belediyesinin Görevi:

- 1/1000 ölçekli imar planı yapmak,
- Sokak temizliği ve katı atık toplamak,
- Ana cadde ve sokaklar dışındaki yerlerin bakımını yapmak,
- Küçük park ve sosyal donatı alanlarını yapmak,
- Gençlik ve spor,
- Sosyal yardım,
- ...

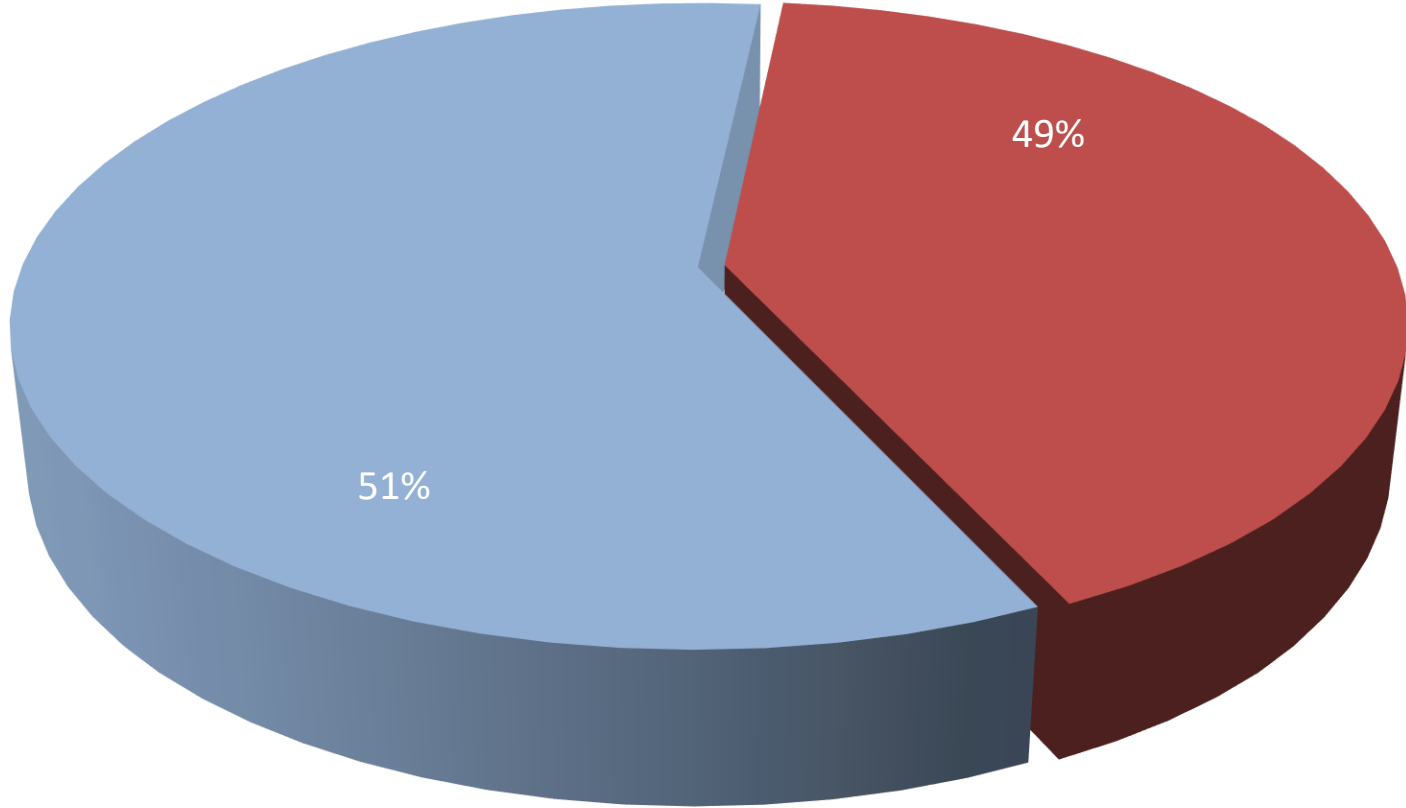
Belediyelerin Mali Yapısı

❖ Genel Bütçeden Aktarılan Paylar

❖ Öz Gelirler

- ✓ Vergiler
- ✓ Harçlar
- ✓ Yatırım Harcamalarına Katılma Payı
- ✓ Ücretler
- ✓ Diğer Gelirler

Belediyelerin Mali Yapısı

■ Genel Bütçe Payı ■ Özgelir*

Belediyelerin Denetimi

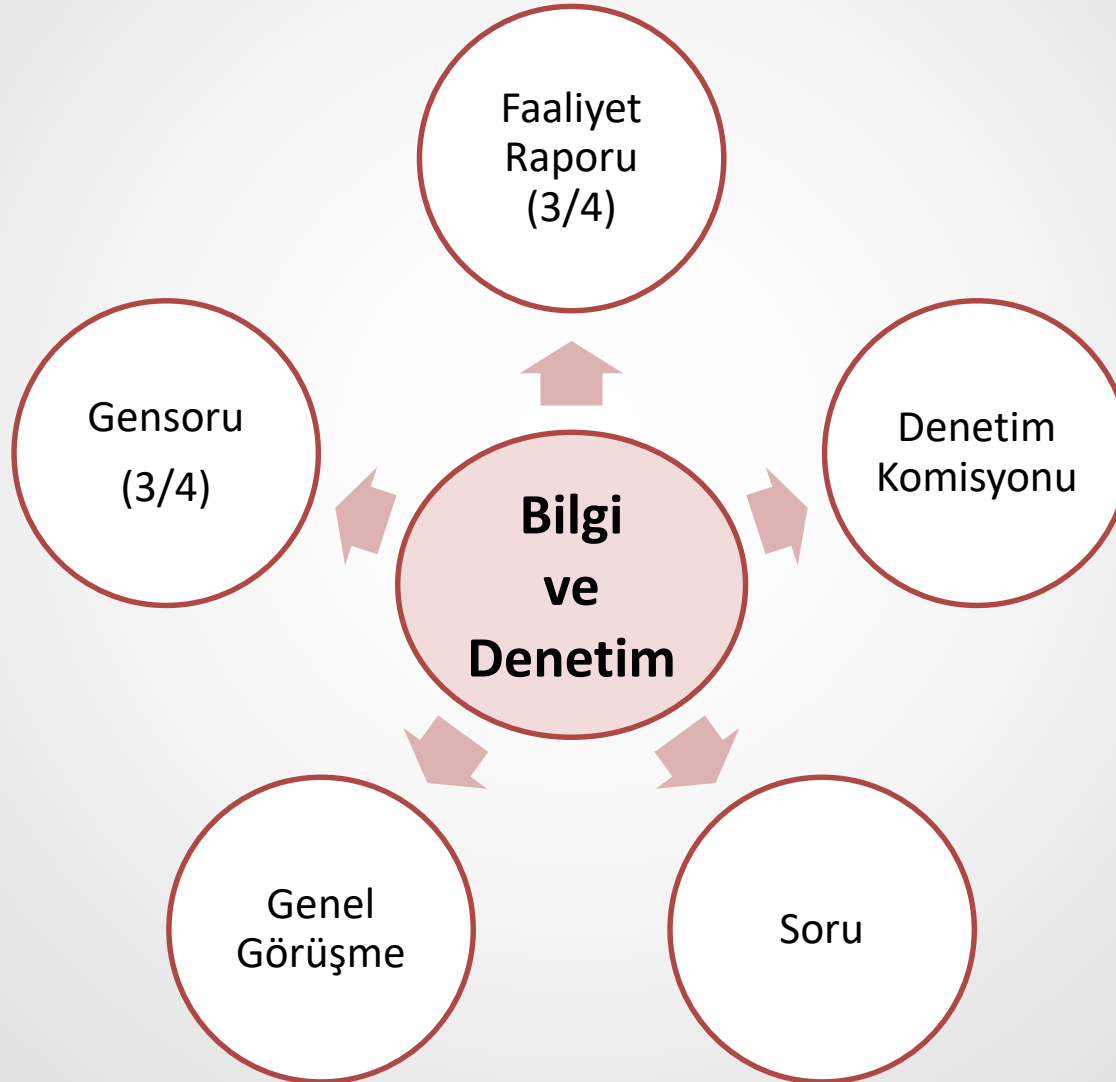
❖ Dış Denetim

- ✓ Sayıştay (Mali denetim)
- ✓ İçişleri Bakanlığı (İdari denetim)

❖ İç Denetim

- ✓ İç Denetçiler
- ✓ Teftiş Birimleri/Müfettiş
- ✓ Meclis Denetimi
- ✓ Belediye Başkanı

Meclisin Bilgi Edinme ve Denetim Yolları

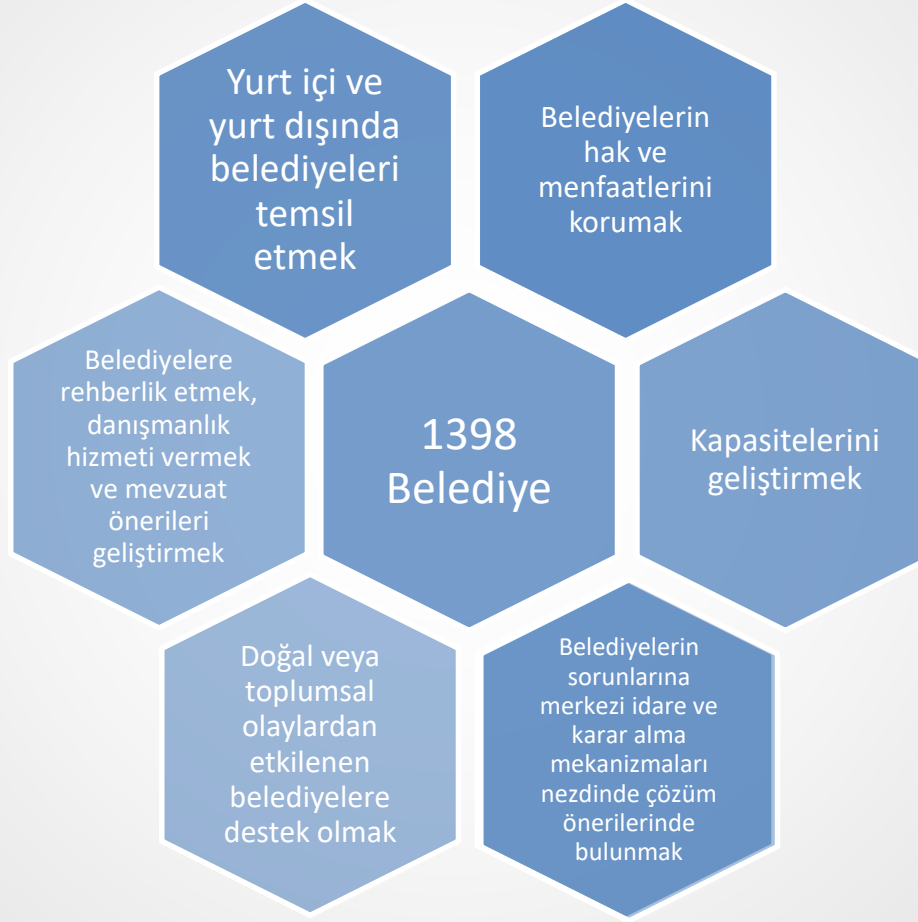
TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ VE GÖÇ ÇALIŞMALARI

Sümeyye GEDİKOĞLU
Türkiye Belediyeler Birliği
Dış İlişkiler Müdürlüğü
Sosyolog

Türkiye Belediyeler Birliği

- ❖ Türkiye Belediyeler Birliği (TBB), 1945 yılında belediyecilik alanında faaliyet göstermek üzere kamu yararına bir dernek olarak kurulmuştur.
- ❖ 28.09.2005 tarihinde Türkiye Belediyeler Birliği, ulusal ve uluslararası düzeyde Türkiye'deki tüm belediyeleri temsil etme üzere kurulmuş tek mahalli idare birliği özelliğine kavuşmuştur.

Türkiye Belediyeler Birliği

Yerel Yönetimler ve Göç

- ❖ Belediyelerin görev ve yetki alanlarına bakıldığında, sınırları içinde yaşayan vatandaşların, yaşam süreleri boyunca; her aşamada sorumluluk yüklendiği görülmektedir.
- ❖ Bu sebeple, belediyeler kentlerde yaşayan sığınmacılar ile ilgili çalışmalarda önemli ve stratejik role sahiptir.

Belediyelerin Sığınmacılara Yönelik Hizmetleri

Eğitim Hizmetleri

Okul Öncesi Eğitim

Eğitime Destek

Dil Kursları

**Meslek Edindirme
Kursları**

Hobi Kursları

Gençlik Aktiviteleri

Sosyal Hizmetler ve Yardımlar

Gıda Yardımı

Oyuncak Yardımı

Kitap Desteği

Aşevi

Giyim mağazaları

Kırtasiye Desteği

Sağlık Hizmetleri

- ❖ Sığınmacılara sağlık hizmetleri Sağlık Bakanlığı tarafından verilmektedir.
- ❖ Belediyelerimiz sağlık hizmetlerinde yönlendirici rol oynamaktadır.
- ❖ Bu kapsamda belediyeler kurmuş oldukları koordinasyon veya danışma merkezleri aracılığıyla hastaları ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirmektedir.

Kültür ve Sanat Hizmetleri

Film Festivalleri

Kermes Faaliyetleri

Kültür ve Sanat Faaliyetler

Spor Faaliyetler

Sosyal Destek Hizmetleri

- ❖ Kadınların yasal hakları, Türk Medeni Kanunu ve Aile Hukuku ve nüfus kayıt işlemleri konularında hukuki danışmanlık.
- ❖ Savaşta olumsuz etkilenmiş kişilere yönelik psiko-sosyal destek verilmekte ve tedavi süreçleri takip edilmektedir.
- ❖ İŞKUR desteği ile mesleki rehberlik ve istihdam olanakları konusunda danışmanlık hizmetleri verilmektedir.
- ❖ Eğitim olanakları ve ilgili okullara yönlendirme yapılmaktadır.

TBB'nin Çalışmaları

Şehirlere Göre Suriyeli Sığınmacılar

İller	Nüfus	Mülteci Sayısı			Şehiriçi Oran
		Şehiriçi	G. Barınma Merkezi	Toplam	
1-Kilis	93.222	96.319	32.408	128.727	103%
2-Şanlıurfa	1.940.627	290.445	109.077	399.522	15%
3-Hatay	1.555.165	365.274	18.818	384.092	23%
4-Gaziantep	1.974.244	280.865	43.010	323.875	14%
5-Mardin	796.237	92.875	4.572	97.447	12%
6-K. Maraş	1.112.634	65.988	18.260	84.248	6%
7-Mersin	1.773.852	139.326	-	139.326	8%
8-Adana	2.201.670	140.611	10.279	150.890	6%
9-Edirne	160.233	6.512	-	6.512	4%
10-Kayseri	1.358.980	50.005	-	50.005	4%
11-Çanakkale	126.062	3.362	-	3.362	3%
12-İstanbul	14.804.116	393.135	-	393.135	3%
13-Konya	2.161.303	69.129	-	69.129	3%
14-İzmir	4.223.545	91.346	-	91.346	2%
15-Ankara	5.346.518	59.759	-	59.759	1%

ÖNERİ

Belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilatından aldıkları kişi başı payların geçici barınma merkezi dışında şehirde yaşayan mülteci sayısı kadar arttırılması.

Finansman Kaynaklarına Ulaşım

- ❖ Proje ve Finansman Birimi kuruldu
- ❖ Birliğimiz FRİT II kapsamında, söz konusu hibelerden belediyelerin de yararlanabilmesi için çalışmalar yürütmektedir.
- ❖ “Belediyeler ve Suriyeli Sığınmacılar Analiz Raporu”, Suriyeli sığınmacıların yoğun olarak yaşadıkları yerlerde, yerel yönetimlerin karşılaştıkları maddi ve sosyal sorunlara ilişkin durum analizi raporunun ilkini 2016 yılında tamamlamıştık, şu anda daha detaylı bir rapor hazırlanmaktadır.

Veri Tabanı Çalışması

- ❖ Göç ile ilgili belediyeler hali hazırda, projelerden edindikleri destek ile veri tabanı kullanmaktadırlar.
- ❖ 9 Nisan 2018 tarihinde, yoğun göç alan belediyeler ile bir istişare toplantısı düzenlenmiş, ortak bir “göç bilgi sisteminin” kullanılmasına ilişkin mutabakata varılmıştır.
- ❖ Ortak veri tabanının Türkiye Belediyeler Birliği aracılığıyla oluşturulmasına ve bu veri tabanının oluşum aşamasında hem yerelde analizlerin yapılmasına hem de diğer kamu kurumları ile koordinasyon halinde olması gerektiğine karar verilmiştir.

RESLOG Projesi

- ❖ RESLOG Projesi Türkiye'deki yerel yönetim kapasitesinin desteklemeyi amaçlamaktadır.
- ❖ Suriye'deki iç savaş sonucu yaşanan göç ile ilgili yerel yönetimlerin karşılaştığı sorunlar karşısında kurumsal ve hizmet kapasitelerinin desteklenmesi, ulusal ve yerel düzeyde koordinasyonun daha etkili sağlanması ve yerel ve bölgesel düzeyde deneyim paylaşımının sağlanması amacıyla platformlar oluşturulmasını amaçlamaktadır.
- ❖ Birliğimiz, İsveç Belediyeler Birliği (SALAR), Marmara Belediyeler Birliği ve Çukurova Belediyeler Birliği'nin proje ortağı olduğu programda birlikler arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve Türkiye yerel yönetimlerinin tecrübesinin Birliğimiz aracılığı ile Lübnan yerel yönetimleri ile paylaşılması hedeflenmektedir.

Genel Çalışmalar

- ❖ Deneyim paylaşımı toplantısı
- ❖ Çalıştaylar
- ❖ Yurtdışı deneyim paylaşımı toplantıları
- ❖ Ulusal ve uluslararası platformlarda temsil
- ❖ Ulusal düzeyde belediyelere çalışma ziyaretleri
- ❖ Ulusal ve uluslar arası kurum ve kuruluşlarla ortak çalışmalar

Belediyelere Araç Desteği

Yıllar İtibariyle Araç Desteği

Yılı	Sayısı
2014	33
2015	263
2016	307
2017	343
Toplam	946

TEŞEKKÜRLER

